Dosarul nr. 2-14259/2023
2-23099943-12-2-11072023-1

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

Dispozitivul hotărârii a fost pronunțat publica la data de 14 februarie 2024
Cererea de apel a fost depusă la data de 12 martie 2024
Hotărârea motivată a fost întocmită la data de 24 aprilie 2024

14 februarie 2024 mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău (sediul Centru)
Instanța de judecată având în componență:
Președintele ședinței, judecătorul Dan Sîrbu
Grefier Ruslan Zgîrcibaba

cu participarea reclamantei Morari Inga, în lipsa pârâtului Iorga Veaceslav, citat în mod legal

examinând în sediul instanței, în ședință de judecată publică cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Morari Inga către Iorga Veaceslav privind încasarea pensiei de întreținere a copilului minor

CONSATATĂ:

Poziția, argumentele și solicitările reclamantei.

În data de 11 iulie 2023, Morari Inga a depus în Judecătoria Chișinău (sediul Centru) cerere de chemare în judecată către Iorga Veaceslav privind încasarea pensiei de întreținere a copilului minor.

În motivarea cererii a indicat că, a fost în relații de căsătorie cu inculpatul Iorga Veaceslav din anul 2012. Drept urmare, la data de *****, a născut o fiică, *****. Copilul minor este exclusiv la întreținerea sa.

Pârâtul Iorga Veaceslav nu participă la creșterea și întreținerea copilului minor, și nu plătește pensie de întreținere a copilului minor.

Astfel, în baza celor indicate *supra*, solicită reclamanta Morari Inga, încasarea de la Iorga Veaceslav, în beneficiul său, pensiei însumă bănească fixă, pentru întreținerea copilului minor *****, în cuantum de 2 420,00 lei, începând cu data înaintării acțiunii și până la atingerea majoratului copilului minor.

Poziția, argumentele și solicitările pârâtului.

După, acceptarea pe rol a acțiunii înaintate de Morari Inga, instanța, având obligația de a înștiința pârâtul despre litigiul pendinte, a expediat la adresa cunoscută, citația și copia acțiunii.

Astfel, deși i s-a expediat citația și copia acțiunii cu actele anexe, pârâtul nu a recepționat corespondența, avizul de recepție s-a întors instanței cu mențiunea „nereclamat”.

La rândul său, instanța, a întreprins anumite acțiuni pentru a identifica locul de aflare a pârâtului, pentru a-l informa despre litigiul în cauză.

Respectiv, prin apel telefonic, telefonograma fiind anexată la materialele cauzei (f/d 14), pârâtul a fost înștiințat despre data și locul petrecerii ședinței de judecată. Mai mult, pârâtul comunicând adresa de e-mail a sa, fapt pentru care instanța i-a expediat citație și la adresa de e-mail comunicată de pârât.

Fiind stabilit că, obligația pozitivă a instanței de a înștiința partea în proces a fost efectuată, iar pârâtul nu a prezentat referință la acțiunea reclamantei Morari Inga, instanța a dispus examinarea cauzei în baza probatoriului anexat la dosar.

Poziția și argumentele participanților la proces expusă în ședința de judecată.

În ședința de judecată, reclamanta Morari Inga a solicitat admiterea acțiunii în sensul formulat.

În ședința de judecată, pârâtul Iorga Veaceslav nu s-a prezentat, fiind citat în mod legal.

Aprecierea instanței.

Audiind participanții la proces asupra acțiunii formulate, studiind materialele dosarului, verificând înscrisurile administrate la dosar, și verificând argumentele expuse de reclamantă în raport cu cadrul legal pertinent spetei, instanța de judecată ajunge la concluzia de a admite cererea de chemare în judecată depusă de Morari Inga, pentru următoarele considerente.

Potrivit dispoziţiilor art. 130 alin. (1) Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În temeiul art. 240 alin. (1) Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării pricinii şi admisibilitatea acţiunii.

Conform art. 239 Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată.

Prin înscrisurile atașate la dosar, se constată că, Morari Inga și Iorga Veaceslav, au fost în relații de căsătorie din anul 2012.

Concomitent, s-a stabilit că, părțile litigante, Morari Inga și Iorga Veaceslav, sunt părinții minorei *****, născută la ***** (f/d 3).

Din conținutul cererii de chemare în judecată depusă de Morari Inga, rezultă că, pârâtul Iorga Veaceslav, fiind unul dintre părinții minorei *****, nu participă la creșterea, educarea și întreținerea minorei.

Astfel, instanța relevă că, în conformitate cu prevederile art. 46 din Codul Familiei, drepturile şi obligaţiile reciproce ale părinţilor şi copiilor rezultă din proveniența copiilor, atestată în modul stabilit de lege.

Potrivit art. 47 alin. (1), (3) din Codul Familiei, proveniența copilului de la mamă (maternitatea) se stabileşte în baza documentelor care confirmă naşterea copilului de la mamă într-o instituţie medicală. Copilul născut din părinţi căsătoriţi ori în timp de 300 de zile din momentul desfacerii căsătoriei, declarării căsătoriei nule sau decesului soţului mamei copilului are ca tată pe soţul (fostul soţ) al mamei, dacă nu a fost stabilit contrariul.

Conform art. 58 Codul Familiei, părinţii au drepturi şi obligaţii egale faţă de copii, indiferent de faptul dacă copiii sînt născuţi în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinţii sau separat. Drepturile şi obligaţiile părinţilor, cu excepţiile prevăzute de prezentul cod, încetează din momentul atingerii majoratului sau obţinerii capacităţii depline de exerciţiu de către copil.

Conform art. 60 alin. (1), (2) Codul Familiei, părinţii au dreptul şi sînt obligaţi să-şi educe copiii conform propriilor convingeri, indiferent de faptul dacă locuiesc împreună sau separat. Părinţii poartă răspundere pentru dezvoltarea fizică, intelectuală şi spirituală a copiilor şi au prioritate la educaţia lor faţă de oricare alte persoane.

Conform dispozițiilor art. 74 din Codul Familiei, părinţii sunt obligaţi să-şi întreţină copiii minori şi copiii majori inapţi de muncă care necesită sprijin material. Modul de plată a pensiei de întreţinere se determină în baza unui contract încheiat între părinţi sau între părinţi şi copilul major inapt de muncă. Dacă lipseşte un atare contract şi părinţii nu participă la întreţinerea copiilor, pensia de întreţinere se încasează pe cale judecătorească, la cererea unuia dintre părinţi, a tutorelui copilului sau a autorităţii tutelare.

Instanța de judecată a constatat că, între părțile la proces nu există un acord referitor la întreținerea copilului minor, fapt ce denotă că, cuantumul pensiei pentru întreținerea copilului minor ***** urmează a fi stabilit de către instanța de judecată.

Este de menționat că, părinţii sunt obligaţi să-şi întreţină copiii minori şi copiii majori inapţi de muncă care necesită sprijin material. Această obligaţie ocupă, prin finalitatea sa, un loc central în cadrul raporturilor patrimoniale dintre părinţi şi copii, întrucât ea a fost instituită în special pentru a asigura bune condiţii materiale de creştere şi de educare a minorilor.

Temeiul de bază al apariţiei drepturilor şi obligaţiilor părinţilor şi copiilor este apariţia (naşterea) copiilor de la părinţii acestora, certificată în ordinea prevăzută de lege. Apariţia raporturilor părinteşti este precedată de: faptul naşterii copilului; faptul ce ține de legătura de rudenie; stabilirea apariţiei copilului în modul prevăzut de legislaţie. Obligaţia de întreţinere a copiilor minori de către părinţi este o obligaţie primordială a membrilor de familie între care pot exista anumite raporturi de întreţinere.

Obligaţia de întreţinere, de cele mai multe ori, este realizată fără nici o incursiune în viaţa familiei, adică în situaţia în care familia din diverse motive se destramă şi părinţii nu mai locuiesc împreună, ei pot încheia un contract privind modul de plată şi cuantumul mijloacelor pentru întreţinerea copilului. Dacă întreţinerea nu se plăteşte în mod benevol

şi nici nu există un contract privind plata întreţinerii pentru copii, pensia de întreţinere se încasează în baza unei hotărâri judecătoreşti. În temeiul acesteia, debitorii obligaţiei de întreţinere vor fi obligaţi să ofere copiilor întreţinerea necesară.

Instanța reține, că starea materială reprezintă situaţia socio-economică a persoanei (părinte), determinantă pentru întreţinerea unei vieţi decente pasibile stabilirii în rezultatul identificării tuturor bunurilor imobile şi mobile deţinute în proprietate, a veniturilor obţinute din activităţi generatoare de profit, precum şi a factorilor ce influenţează nemijlocit aspectul economic al persoanei.

Din interpretarea art. 75 alin. (2) din Codul familiei, rezultă că titularul acţiunii care pretinde încasarea pensiei de întreţinere îşi poate întemeia pretenţiile sale potrivit regulilor generale ale procesului civil (contradictorialitatea, egalitatea, etc.) susținând şi fortificând poziţia în instanţă de judecată prin prezentarea probelor de rigoare, fără a fi necesară respectarea unor condiţii prealabile ce ar obliga reclamantul (părintele) să purceadă la adresarea în judecată, întru obţinerea unui act judecătoresc de dispoziţie având ca obiect încasarea pensiei de întreţinere pentru copilul din căsătoria în care se află.

Or, legiuitorul nu a prevăzut în cazul încasării pensiei de întreţinere a altor condiţii suplimentare decât cele indicate în art. 75 alin. (2) din Codul familiei, însă potrivit principiului disponibilităţii, reclamantul nu este privat de dreptul de a prezenta în instanţă o asemenea probă scrisă dacă ea există.

Totodată, la soluționarea litigiilor cu privire la încasarea pensiei de întreținere a minorului, instanţele de judecată urmează a ţine cont de principiul interesului superior al copilului, consacrat la art. 9 din Convenţia cu privire la drepturile copilului, la care Republica Moldova este parte, de menţinerea echilibrului drepturilor copiilor al ambilor părinţi care nu se află în relaţie de căsătorie, precum şi de proporționalitatea cuantumului pensiei de întreţinere pentru fiecare copil în parte.

De aceea, reieșind din prevederile art. 98 din Codul familiei rezultă că, pensia pentru întreţinere a copiilor minori urmează a fi încasată din momentul adresării cu cererea de chemare în judecată și până la atingerea de către copii a majoratului.

Referitor la pretenția reclamantei privind încasarea pensiei pentru întreținerea copilului minor, în sumă bănească fixă în mărime de 2 420 lei lunar, instanța o consideră întemeiată.

Prin urmare, instanța de judecată va stabilit cuantumul pensiei de întreținere în sumă bănească fixă, în mărime de 2 420 lei lunar, având în vedere următoarele argumente.

Instanța de judecată accentuează, că la soluționarea litigiilor ce au ca obiect drepturile şi interesele copiilor, instanța adoptă soluțiile sale reieșind din interesul major al copiilor şi în descreștere, va admite în calitate de probe şi stări de fapt situația părinților şi interesele acestora.

Potrivit normele de drept național și internațional stabilesc că, răspunderea pentru creșterea copilului și asigurarea dezvoltării sale le revine ambilor părinți, care indiferent de situațiile de conflict apărute între ei trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului. Deoarece, oricărui copil îi este recunoscut dreptul la un

nivel de viață suficient pentru dezvoltarea sa fizică, mintală, spirituală, morală și socială, iar părinților care au în grijă un copil le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităților și a mijloacelor lor financiare, condițiile de viață necesare dezvoltării copilului.

Reieșind din prevederile legale enunțate, se reține că, Codul familiei permite stabilirea pensiei de întreținere în sumă bănească fixă atunci când părintele care datorează întreținere are venituri neregulate sau când încasarea pensiei de întreținere sub forma unei cote din salariu și/sau alte venituri lezează substanțial interesele uneia dintre părți.

Totodată, la încasarea pensiei de întreținere într-o sumă bănească fixă, urmează să se țină cont de starea materială şi familială a părților şi de alte circumstanțe importante, precum și de faptul că părinții au drepturi şi obligații egale față de copii, indiferent de faptul dacă copiii sunt născuți în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinții sau separat.

Este important că, pârâtul Iorga Veaceslav nu a prezentat instanței de judecată probe cu referire la instabilitate financiară și acte ce ar reflecta cu certitudine starea financiară precară sau cuantumul veniturilor lunare pe care le deține.

Instanța de judecată evidențiază, că părintele cu care locuiește copilul își execută nu doar obligațiile patrimoniale de întreținere a copilului, ci și obligațiile nepatrimoniale față de copil și anume educația, creșterea și îngrijirea zilnică a copilului minor.

În concluzie, aplicând prevederile legale stabilite în alin. (1) art. 76 Codului familiei, precum şi considerentele sus indicate, instanța consideră oportun de a stabili pensia de întreținere în mărime fixă de 2 420 lei lunar, suma care ar garanta nivelului stabil de asigurare materială reieșind din necesitățile reale a copilului minor.

În conformitate cu dispozițiile art. 98 alin. (1) Cod de procedură civilă, cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanţa judecătorească, precum şi taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pîrît proporţional părţii admise din acţiune dacă pîrîtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată.

Potrivit art. 85 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, de taxă de stat pentru judecarea cauzelor civile se scutesc: a) reclamanţii în acţiunile de încasare a pensiei de întreţinere.

Conform art. 87 alin. (1) lit. c) Cod de procedură civilă, valoarea acţiunii se determină din suma totală a obligaţiilor de plată pe un an - în acţiunile pentru plata pensiei de întreţinere.

Iar art. 3 alin. (1) lit. a) din Legea taxei de stat statuează că, tarifele taxei de stat se stabilesc la următoarele cuantumuri:1) pentru cererile de chemare în judecată, cererile terţilor care au revendicări de sine stătătoare, pentru cererile privitor la litigiile precontractuale, pentru cererile (plîngerile) privitor la cauzele cu procedură specială, pentru cererile de apel şi cererile de recurs, pentru cererile de revizuire a hotărîrilor instanţelor judecătoreşti, precum şi pentru eliberarea de către instanţele judecătoreşti a copiilor (duplicatelor) de pe documente: a) pentru cererile de chemare în judecată privitor la litigiile cu caracter patrimonial, 3% din valoarea acţiunii sau din suma încasată, dar nu mai puţin de 150 lei şi nu mai mult de 25 000 lei de la persoanele fizice şi nu mai puţin de 270 lei şi nu mai mult de 50 000 lei de la persoanele juridice.

Astfel, ținând cont de faptul că, reclamanta Morari Inga este scutită prin efectul legii de la plata taxei de stat la înaintarea acțiunii cu privire la încasarea pensiei de întreținere, instanța va încasa din contul lui Iorga Veaceslav în beneficiul statului suma de 871,20 lei, cu titlu de taxă de stat (calculată conform următoarei formule: 2 420 lei x 12 luni = 29 040 lei x 3 % = 871,20 lei).

Sintetizând cele expuse mai sus și examinând probatoriul administrat la dosar prin raportarea acestuia la prevederile art. 118, 121 – 122 Codul de procedură civilă, instanța reiterează că acțiunea reclamantei Morari Inga este întemeiată și urmează a fi admisă în sensul formulat.

Totodată, având în vedere hotărârea Curții Constituționale nr. 39 din 14 decembrie 2017, privind excepția de neconstituționalitate a articolelor 15 alin.(2) lit. d) și 38 alin.(4) lit. f) din Codul de executare al Republicii Moldova, instanța de judecată va dispune ca prezenta hotărâre în partea plății pensiei de întreținere, urmează a fi executată imediat, la expirarea termenului de 15 zile din data pronunțării.

În conformitate cu art. art. 238-241 Cod de procedură civilă, instanța de judecată,

HOTĂRĂȘTE:

Se admite cererea de chemare în judecată depusă de Morari Inga către Iorga Veaceslav privind încasarea pensiei de întreținere a copilului minor.

Se încasează de la Iorga Veaceslav, IDNP *****, în beneficiul reclamantei Morari Inga, IDNP *****, pensie în sumă bănească fixă pentru întreținerea copilului minor *****, IDNP *****, în mărime de a câte 2 420,00 (două mii patru sute douăzeci,00) lei lunar, începând cu data adresării cererii în judecată – 11 iulie 2023 și până la atingerea majoratului copilului minor.

Prezenta hotărâre, în partea plății pensiei de întreținere, urmează a fi executată imediat, la expirarea termenului de 15 zile din data pronunțării.

Se încasează de la Iorga Veaceslav, IDNP *****, în beneficiul statului, taxa de stat în mărime de 871,20 (opt sute șaptezeci și unu,20) lei.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Chișinău în termen de 30 zile din momentul pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Centru).

Președintele ședinței,
Judecătorul Dan Sîrbu